

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Radana Malíka a soudců JUDr. Elišky Cihlářové a JUDr. Jaroslava Hubáčka v právní věci stěžovatele **S. S.**, zastoupeného JUDr. Pavlem Ramešem, advokátem se sídlem v Praze 1, Bolzanova 1, za účasti **Ministerstva vnitra**, odboru azylové a migrační politiky, se sídlem v Praze 7, Nad Štolou 3, v řízení o kasační stížnosti proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 22. 12. 2004, č. j. 9 Az 238/2003 - 24,

t a k t o :

- I.** Kasační stížnost **se zamítá.**
- II.** Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.
- III.** Odměna JUDr. Pavla Rameše, advokáta se sídlem v Praze 1, Bolzanova 1, **se určuje** částkou 2150 Kč. Tato částka bude uhrazena z účtu Nejvyššího správního soudu do 60ti dnů od právní moci tohoto rozhodnutí.

O d ů v o d n ě n í :

Rozhodnutím Ministerstva vnitra, odboru azylové a migrační politiky (dále jen „správní orgán“), ze dne 4. 11. 2003, č. j. OAM-7838/VL-11-K01-2001, nebyl stěžovateli dle ust. § 12, § 13 odst. 1 a 2 a § 14 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu a o změně zákona č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o azylu“), udělen azyl a dále bylo rozhodnuto, že se na stěžovatele nevztahuje překážka vycestování dle ust. § 91 zákona o azylu.

Proti tomuto rozhodnutí podal stěžovatel žalobu, o které rozhodl městský soud napadeným rozsudkem tak, že ji zamítl, neboť správní orgán si opatřil dostatek podkladů pro své rozhodnutí, řádně zjistil skutečný stav věci a rozhodnutí dostatečně odůvodnil.

Ve včas podané kasační stížnosti a v jejím doplnění stěžovatel uvedl, že důvodem pro její podání jsou zákonné důvody specifikované v ust. § 103 odst. 1 písm. a), b) a d) zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“). Dále namítl, že správní soud jednostranně převzal nesprávné zjištění správního orgánu, že ochrana práv je pro občany Ukrajiny dostupná. V rozsudku v podstatě odkázal na zjištění správního orgánu, když se nedostatečně zabýval faktickou vynutitelností práva a jeho ochrany. Stěžovatel byl pronásledován mafií, když vzhledem k okolnosti, že na Ukrajině není systém policejní a justiční ochrany funkční, stát není schopen zajistit ochranu práv svých občanů. Proto je dán důvod pro udělení azylu, neboť stěžovatel má odůvodněný strach z pronásledování. Městský soud měl zrušit rozhodnutí správního orgánu pro nepřezkoumatelnost, neboť tento učinil závěr, pro který neměl dostatek podkladů. Stěžovatel navrhl zrušení napadeného rozhodnutí a vrácení věci zpět k dalšímu řízení, přičemž současně požádal soud o přiznání odkladného účinku kasační stížnosti.

Správní orgán ve svém vyjádření popřel oprávněnost kasační stížnosti s tím, že jak jeho rozhodnutí, tak i rozhodnutí soudu, bylo vydáno v souladu s právními předpisy. V průběhu správního řízení bylo objasněno, že důvodem pro podání jeho žádosti o udělení azylu jsou problémy s příslušníky mafie. Odkázal na rozhodnutí Nejvyššího správního soudu sp. zn. 4 Azs 38/2003. Navrhl zamítnutí jak kasační stížnosti, tak i návrhu na přiznání odkladného účinku.

Ze správního spisu, který soudu předložil správní orgán, vyplynuly následující podstatné skutečnosti:

Stěžovatel podal dne 11. 8. 2001 návrh na zahájení řízení o udělení azylu. Dne 20. 10. 2003 byl se stěžovatelem veden, v ruském jazyce za účasti tlumočnicka, pohovor k důvodům návrhu na zahájení řízení o udělení azylu na území České republiky, ze kterého byl vyhotoven protokol. Stěžovatel uvedl, že měl s bratrem stánek a platil banditům výpalné. Když peníze došly, tak jim zapálili auto a zničili stánek. Neměl na zaplacení pronájmu trafiky a ani na splacení leasingu za auto, tak odjel. Na policii se neobrátil. Domů se nechce vrátit, protože by tam nesehnal práci.

Nejvyšší správní soud přezkoumal na základě kasační stížnosti napadený rozsudek městského soudu a dospěl k závěru, že kasační stížnost není důvodná.

Dle ust. § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s. kasační stížnost lze podat pouze z důvodu tvrzené nezákonnosti spočívající v nesprávném posouzení právní otázky soudem v předcházejícím řízení.

Dle ust. § 103 odst. 1 písm. b) s. ř. s. kasační stížnost lze podat pouze z důvodu vady řízení spočívající v tom, že skutková podstata, z níž správní orgán v napadeném rozhodnutí vycházel, nemá oporu ve spisech nebo je s nimi v rozporu, nebo že při jejím zjišťování byl porušen zákon v ustanoveních o řízení před správním orgánem takovým způsobem, že to mohlo ovlivnit zákonnost, a pro tuto důvodně vytýkanou vadu soud, který ve věci rozhodoval, napadené rozhodnutí správního orgánu měl zrušit; za takovou vadu řízení se považuje i nepřezkoumatelnost rozhodnutí správního orgánu pro nesrozumitelnost.

Dle ust. § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s. kasační stížnost lze podat pouze z důvodu tvrzené nepřezkoumatelnosti spočívající v nesrozumitelnosti nebo nedostatku důvodů

rozhodnutí, popřípadě v jiné vadě řízení před soudem, mohla-li mít taková vada za následek nezákonné rozhodnutí o věci samé.

S ohledem na fakt, že stěžovatel uvedl jako právní důvod své kasační stížnosti ust. § 103 odst. 1 písm. a), b) a d) s. ř. s., je třeba se nejprve vyjádřit k dopadu těchto ustanovení. Nesprávné právní posouzení věci spočívá buď v tom, že na správně zjištěný skutkový stav je aplikován nesprávný právní závěr, popř. je sice aplikován správný právní názor, ale tento je nesprávně vyložen. Skutková podstata může být se spisy v rozporu tehdy, pokud skutkový materiál, jinak dostačující k učinění správného skutkového závěru, ve spisu obsažený vede k jiným skutkovým závěrům, než jaké učinil rozhodující orgán. Skutková podstata nemá oporu ve spisech tehdy, chybí-li v těchto spisech podklad pro skutkový závěr učiněný rozhodujícím orgánem nebo je-li nedostačující k učinění správného skutkového závěru. Rozhodnutí je nepřezkoumatelné proto, že není zřejmé, proč rozhodující orgán, tedy soud, rozhodl tak, jak rozhodl. Tak je tomu tehdy, jestliže rozhodnutí neobsahuje odůvodnění nebo je toto odůvodnění nesrozumitelné. Další z důvodů, pro který je možno podat kasační stížnost, je nepřezkoumatelnost spočívající v nedostatku důvodů rozhodnutí. Význam tohoto ustanovení je nutno posuzovat podle toho, zda se rozhodnutí soudu prvního stupně opírá či neopírá o důvody, které umožňují dospět k určitému výroku rozhodnutí. Jiná vada v řízení před soudem, která mohla mít vliv na zákonnost rozhodnutí ve věci samé, spočívá např. v neúplném či nedostatečném znaleckém posudku. Taková pochybení však Nejvyšší správní soud z důvodů níže uvedených v rozhodnutí správního orgánu a ani v rozhodnutí městského soudu neshledal.

Jak již bylo vysloveno v rozhodnutí správního orgánu, tak i v rozsudku městského soudu, potíže toliko se soukromými osobami (mafii) tak, jsou specifikovány stěžovatelem, nespádají pod definici pronásledování dle ust. § 12 zákona o azylu. Za pronásledování by mohlo být v souvislosti s ohrožením soukromými osobami pokládáno leda odmítnutí veřejné moci poskytnout ochranu před tímto ohrožením, pokud by toto odmítnutí mělo typicky povahu šikany ze strany veřejné moci pro některý z důvodů uvedených v ust. § 12 zákona o azylu. Tak tomu ovšem v posuzovaném případě zjevně nebylo, neboť stěžovatel tvrzené pronásledování vůbec neohlásil policii a tak nedal státním orgánům možnost, aby ho ochránily. Pouze automaticky dovodil, že by tento krok neměl kýžený efekt. K tomu Nejvyšší správní soud zcela ve shodě s Městským soudem v Praze konstatuje, že za pronásledování je nutno považovat pouze takové ohrožení života či svobody, které je trpěné, podporované či prováděné státní mocí, nikoliv takové negativní jevy, které státní orgány cíleně potírají a čelí jim i když jejich možnosti jsou omezené, jak je tomu v případě stěžovatele.

Nejvyšší správní soud považuje v této souvislosti za vhodné připomenout, že azyl je už historicky právním institutem, kterým nositel jedné svrchované moci (v moderní době nositel státní suverenity, tedy stát) poskytuje svou ochranu někomu, kdo se nachází pod jurisdikcí jiné státní svrchovanosti, kterou (a právě jí) je bezprávně ohrožen na svobodě, zdraví, životě nebo jiných základních hodnotách. Pro případ, kdy se státní příslušník jiného státu rozhodne dlouhodobě pobývat na území České republiky, disponuje právní řád České republiky patřičnými právními prostředky, mezi které rozhodně nepatří azylové řízení.

S ohledem na ust. § 109 odst. 4 s. ř. s. se Nejvyšší správní soud nezabýval námitkou stěžovatele spočívající v poukazu na faktickou vynutitelnost práva na Ukrajině, a to pro její novost.

Nejvyšší správní soud napadené rozhodnutí soudu přezkoumal v souladu s ustanovením § 109 odst. 2 a 3 s. ř. s., vázán rozsahem a důvody, které uplatnil stěžovatel ve své kasační stížnosti, a přitom sám neshledal vady uvedené v odstavci 3, k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti. Ze všech shora uvedených důvodů shledal kasační stížnost jako nedůvodnou, a proto ji podle ustanovení § 110 odst. 1 s. ř. s. zamítl bez jednání postupem dle § 109 odst. 1 citovaného zákona, dle kterého o kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud zpravidla bez jednání.

Stěžovatel podal návrh, aby kasační stížnosti byl přiznán odkladný účinek dle ust. § 107 s. ř. s. Nejvyšší správní soud o návrhu nerozhodl, neboť má za to, že pro takové rozhodnutí odpadl vydáním meritorního rozhodnutí důvod.

Výrok o náhradě nákladů řízení se opírá o ustanovení § 60 odst. 1, větu první, s. ř. s., dle kterého nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil, proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Stěžovatel v soudním řízení úspěch neměl, proto nemá právo na náhradu nákladů řízení. Správní orgán nárok na náhradu nákladů řízení nevzněl, proto mu ho soud nepřiznal.

Stěžovateli byl pro toto řízení před soudem ustanoven zástupcem advokát; v takovém případě platí hotové výdaje a odměnu za zastupování stát (§ 35 odst. 7, § 120 s. ř. s.). Soud proto určil odměnu advokáta částkou 2 x 1000 Kč za dva úkony právní služby – převzetí a příprava věci a písemné podání soudu týkající se věci samé a 2 x 75 Kč na úhradu hotových výdajů, v souladu s § 9 odst. 3 písm. f), § 7, § 11 odst. 1 písm. b) a d) vyhlášky č. 177/1996 Sb., ve znění pozdějších předpisů, celkem 2150 Kč. Tato částka bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do šedesáti dnů od právní moci tohoto rozhodnutí.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 4. května 2006

JUDr. Radan Malík
předseda senátu